

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana;

vse leto . . . 15 K
" " " " . . . 10 " " " " " " . . . 5 " " " " " " . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petli-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Iz delegacij.

Na kratko smo že omenili govor dr. Kramara v odseku avstrijske delegacije za zunanje zadeve. Danes podajemo iz njegovega govora večje odstavke.

Dr. Kramar

je govoril tako-le:

Doba slavospevov na aneksijsko politiko je prešla. Prestolni govor in ekspozice zunanjega ministra grofa Aehrenthala sta presenetila vso javnost radi svoje suhoparnosti.

Prišel je čas presojevanja aktiv in pasiv naše zunanje politike. Hvalisani dobicek pridobitve dveh dežel — Bosne in Hercegovine — ne pomenja nikakega aktivnosti. Odpravljena je uprava od leta 1878. pridobljene Bosne in Hercegovine, katerih prebivalstvo nas je z odprtimi rokami in z odprtim srcem sprejelo. Čez 30 let pa je nezadovoljnost tako velika v teh deželah, da so se na Dunaju in v Budimpešti bali, da ne bi bosanski deželni zbor sprejel v svoji seji udanostne izjave turškemu sultanu. Tako postaja hvalisanje aktiv naše zunanje politike pravo ubožno spričevalo za našo politiko.

In pasiva te politike?

Turški bojkot, izguba Sandžaka, 54 milijonov odkupnine Turški, 300 milijonov za vojaške priprave za časa aneksijske krize, nered v naših financah, gospodarska emancipacija Srbije od Avstrije, to so pasiva. Mi Avstriji smo prava predstraža — in po večini smo mi Avstriji Slovani — nemške ekspanzivnosti proti jugovzhodu; mi smo branitelji zgrešene nemške svetovne politike.

Aehrenthal imenuje naše postopanje za časa aneksije srečno politiko. Nasproti Turčiji in Črni gori smo bili popustljivi, nasproti Srbiji smo si upali nastopiti. Tudi to je pasivum naše zunanje politike. Da smo tudi v Srbiji zmagali, da smo morali zmagati, to je jasno za vsakega, kdor hroče uvideti, da ruska politika ni hotela vojne z Avstrijo, pač pa, da je hotela, da

se Avstrija gospodarsko obteži z oboroževanjem in vojnimi pripravami.

In kako slaba je bila v resnici ta naša »silna« zunanja politika. S Turčijo smo delali kravje kupčije, Črni gori smo se udali. Le napram Srbiji smo nastopili, ako ravno uboga avstrijska industrija sedaj krvavo plačuje ceno te politike. Izmed dveh potov — rešitev celega aneksijskega vprašanja potom splošne konference, ali pa s samostojnim, samolastnim in popolnoma nepričakovanim razglasom suverenitete. — se je naša zunanja politika odločila brez pravega vzroka in ne da bi vprašala najbolj prizadete kroge — zastopnike avstrijskih narodov — za drugo pot ter s tem težkoče šele vstvarila in izročila našim nasprotnikom nevarno orožje v roke. Ko je nastala ona napeta situacija, v kateri se je pričakoval vsak trenotek izbruh srbsko-avstrijske vojne, je bila obkoljena Avstrija od samih razaljenih sosedov.

V soglasju s temi vesilami bi bila dobila Srbija brez škode za nas in naše gospodarske in politične interese koncesije, ki bi tej državi odvzele vsaj vsako pravno podlago za pritožbe zoper Avstrijo. Črna gora in Srbija bi bili lahko zadovoljni in mi bi se bili izognili diplomatičnim konfliktom z Rusijo. Da se to ni zgodilo, je naša krivda.

Uveljavila se je politika, s katero niso avstrijski slovanski narodi nikakor zadovoljni. Slovani so zvesti Avstriji in vendar se jih zasleduje kot veleizdajnike, kot se je to n. pr. zgodilo z ubogimi Srbi v škandaloznem zagrebškem veleizdajniškem procesu. Dr. Friedjung je stigmatiziral te neokusne denunciacije, toda nevidna roka jih še vedno pravlja na dan.

Blamaže, ki jih je dovelj avstrijska vlada s temi procesi, ka — jo dovolj jasno, kako se naši »inteligentni« politiki vsele teh procesov in kako jih žele, ker niso bili zadovoljni s samimi dejstvi, temveč so si morali pomagati z drago plačanimi falzifikati. Številni slučajji zadnjih akcij kažejo na to, da ta politika ne bo še tako hitro ponehala.

»Hoch Hohenzollern!« je dovoljeno klicati v Avstriji. Če pa kak eksaltiran mladič zavpije »Živio Srbija«, se začne ostudna gonja proti celemu narodu, gonja zlasti proti napredno mislečemu delu naroda in na to gonjo morajo imeti očitno velik vpliv voditelji naše zunanje politike. Zunanji politiki naši so zlasti sovražni neoslavizmu, akoravno je posebno Aehrenthal izvrstno informiran, da neoslavizem nikakor nima nobenega političnega ozadja, temveč da le stremi za kulturnim in gospodarskim zblizanjem slovanskih narodov. Kar hočejo prijatelji svetovnega miru izvesti med narodi vsega sveta, to hočejo neoslavisti izvesti pred vsem med slovanskimi brati, torej hočejo zvesti idejo, za katero si prizadeva ves izobraženi svet.

Nam zadošča notranja zveza med avstrijskimi slovanskimi narodi. Za tem ciljem stremimo, ker le na ta način zmoremo postaviti mejnik protislovanski politiki naše monarhije. Danes vidimo avstrijsko politiko popolnoma odvisno od nemške vlade.

Ko sva bila leta 1908 s poslancem Hribarjem v Petrogradu, se je nama Avstrijeema na čast igrala avstrijska himna. Hribarju se sedaj očita, da ni patrijotičen. Avstrija je danes prikljenjena k Nemčiji in se ne more samostojno prav nič ganiti.

Pred par dnevi nam je ta bizantinizem dunajski rotovž iznova predočil. Nemški cesar je dobil v Avstriji domovinsko pravico. Čehi pa so v glavnem mestu države pritepenici. Avstrijski Slovani protestirajo proti temu, da dunajska javnost hoče reprezentirati v svojem nemškem bizantinizmu pravo zvestobo Avstrije.

Hočem, da se tudi naša zunanja politika ozira na dejstvo, da je 60% avstrijskega prebivalstva — Slovani.

V omenjenem delegacijskem odseku je govoril tudi slovenski poslanec

dr. Ploj.

Rekel je med drugim: Ne vidim v aneksiji Bosne in Hercegovine kršenja

berolinske pogodbe, temveč le formalno spremembo naslova, za to, kar smo 30 let že pravno imeli. Pač bi bilo potrebno, da bi bili svojčas dunajska in petrogradska politika manj osebni in da bi se na ta način izognili dogodkov onih burnih časov, ki so privedli monarhijo v kritičen položaj in jo obtežili z ogromnimi stroški. Na Balkanu še danes niso razmere konsolidirane in bo treba tako od avstrijske kakor ruske strani skupnega postopanja, ki bo v interesu obeh držav. Interes obeh držav je ohraniti na Balkanu status quo ter mir in ravnotežje v Evropi. Naša zunanja politika je dolžna skrbeti, da se utrdijo naše vezi z jugovzhodnimi sosedi, s katerimi stojimo v kulturnih in gospodarskih stikih in katere veže na nas krvno sorodstvo med Jugoslovani.

Govornik obžaluje, da so naše razmere take, da ne trpi ne-le mednarodna, temveč tudi notranja veljava avstrijskih Slovanov, ki so danes popolnoma izključeni od sodelovanja pri zunanji politiki, katere edini tvoreči faktor so Nemci in Madjari.

Ruska zunanja politika ima na tem tudi mnogo krivde, ker nikakor ni slovanska in ni taka, da bi ojačila veljavo slovanstva.

Zveza z Nemčijo je faktor, ki ga je treba upoštevati. Mi Slovani bi to zvezo prav lahko trpeli, če bi naš z njo naše zunanje in naše notranje politične razmere, in sicer ravno nas Jugoslovane najhujše ne zatirale.

Z aneksijo Bosne in Hercegovine je postalo zopet jugoslovansko vprašanje aktualno. Težišče jugoslovanskega vprašanja se je preneslo iz Beograda v Zagreb. Jugoslovani smo velikanski faktor v življenju naše monarhije, in smo tudi poklicani pri rešitvi tega problema igrati vplivno vlogo. Monarhija si more pridobiti simpatije slovanskih balkanskih narodov le, če pokaže, da svojih lastnih narodov ne zatira.

Ideja TRIALIZMA je edino sredstvo, ki je v stani gospodarske, narodne in kulturne stike povoljno vzdržati. Vprašanje

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisa! Jules Verne. — Prevel O. I.

(Dalje.)

Dalje so se vršile včasih pred očmi strmečih gledalcev čudovite izpremembe, zemlja se je preobrazovala in gora je hipno postala planjava pod vplivom nagle odmeke. Ko se je voda z neba razlila po razpokah ledu in v eni sami noči strdila v led, tedaj je raznesla vse ovire z nepremagljivo napetostjo, ki je pri zmruženju še hujša nego pri izhlapanju, in tudi ta pojav se je vršil s strašno naglosjo.

K sreči ni sanem preti nikaka nezgoda, in s previdnostjo so se ognili vsem nevarnostim. Sicer pa niso imela velike razsežnosti ta tla, ki so bila posejana z grebeni, gorskimi hrbti in ledenimi griči, in tri dni pozneje, dne 3. julija, so bili potniki že zopet na zložni ravnini.

Tu pa se je pred njihovimi očmi odprl zopet nov pojav, ki je že dolgo časa mučil učenjake s trudopolnim preiskovanjem. Mala karavana je stopala ob gorskem grebenu, ki je bil kakih petdeset črevljev visok in ki se je na dolgost raztezal več milj daleč; njegova vzhodna stran pa je bila pokrita s popolnoma rdečim snegom.

Umevno je, kako je to vsakogar presenetilo, osupnilo in v prvem hipu celo prestrašilo. Doktor je skušal svoje tovariše vsaj hitro poučiti, če jih ni mogel pomiriti;

znana mu je bila ta posebnost rdečega snega in kemična razkrajanja, ki so jih na njem izvršili Wollaston, Candolle in Bauer. Pripovedoval je torej, da se tak sneg ne nahaja samo v severnih krajih, temveč tudi v Švici v sredi Alpaussure ga je bil l. 1760. mnogo nabral na Brevenu in pozneje sta ga prinesla kapitana Ross in Sabin ter še drugi mornarji s svojih severnih potovanj.

Altamont je vprašal doktorja o naravi izredne tvarine, in ta ga je poučil, da izhaja ta barva samo od organskih teles. Dolgo so se popraševali kemiki, so li ta telesa živalske ali rastlinske narave, končno pa so dognali, da spadajo k mikroskopičnim gobam, in sicer k vrsti »Uredo«, zatorej jih je Bauer nazval »Uredo nivalis«.

Potem je zasadi doktor svojo okovano palico v sneg in pokazal svojim tovarišem, da je škrlatasta plast devet črevljev globoka, in dal jim je preračunati, koliko mora biti takih gob v prostoru, ki meri več mil, ako so jih učenjaki našli do trideset tisoč na en kvadratni centimeter. Po naravi rebri sođiti, je morala biti ta barva že od zelo davnih časov, kajti te gobe ne skopne niti po izhlapanju niti po tajanju snega in njihova barva se ne izpreminja.

Dasi je bila stvar sedaj potnikom pojasnjena, se jim ni zdela nič manj čudna; rdeča barva je zelo redka v naravi in solnčni žarki so se čarobno odbijali ob škrlatasti odeji; bližnje predmete, skale, ljudi in živali je pordečila z ognjeno barvo, kakor bi od znotraj žareli. In ker se je sneg topil, se je videlo, kakor bi tekli potoki krvi pod nogami potnikov.

Ko je bil doktor opazil to stvarino na pečinah Crimsona v Baifinskem morju, je ni mogel preiskati; sedaj mu je bilo to lahko in je je nabral več steklenic.

Ta rdeča tla, to »polje krvi«, kakor je je nazval on, so prehodili še le po treh urah; potem pa je dobila zemlja svoje navadno lice.

XX.

Vtiski na snegu.

Dne 4. julija je vladala gosta megla. Potovanje se je le z veliko težavo nadaljevalo in vsak hip je bilo treba po kompasu popravljati smer. K sreči se ni pripetila nikaka nezgoda v temi, samo Bell je izgubil svoje krplice, ki so se mu razbile ob skatnatem pomolu.

»Presneto«, reče Johnson, »menil sem, da bi se ne mogel zlepa čuditi nad meglo, ko poznam Mersey-o in Thems, a vidim, da sem se motil.«

»No, nažgati bi morali baklje, kakor v Londonu in Liverpoolu«, reče Bell.

»Zakaj pa ne?« odvrne doktor; »to je dobra misel; sicer bi to pot malo razsvetljevalo, a bi vsaj videli vodnika in bi se lažje držali svoje smeri.«

»A kje pa naj dobimo bakelj?« vpraša Bell.

»Predivo namočimo v vinskem cvetu in ga navežimo na svoje palice.«

(Dalje pride.)

AGENTE

za prodajo pristnih srečk išee neka velika banka. Deje se vsaka provizija. Služba je stalna in nagrajena. Vsak lahko zasluži 20-50 kron na dan. Podanebe je treba poslati na upravništvo: „Neue Fortuna“ (Budapest V., Börse, Postfach 78.

Novodošli uzorci za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami
Anton Krušič,
 krojaški mojster in trgovec v Gorici

Tržaška ulica št. 16 (v lastni hiši).

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznorodnih uzorcev blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših

za vsaki stan.

Zadnje novosti

sukna, volne, flanele in forštajna so došle v veliki množini in se prodaja po najnižji ceni v manu-fakturni trgovini
Hedžet & Koritnik - Gorica
 vogal Corso Verdi in Šolska ulica šte. 3.

POZOR! Ponujalo se vam bo mnogo nitvrednih ponarejanj.

Zahleva naj se izrečno Globin iz lovarne Fritz Schulz ml. akc. dr.

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje

Stolni trg št. 9. **GORICA** Piazza Duomo št. 9

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in deželi, da zastopam sledeče tvrdke:

- Zastopstvo in zolaga moka J. Bončar, Domžale
- umelnega ledu V. Taner, Gorica
- testonin „Pekatele“ Znidaršič & Valentič, Il. Bistrica
- jedilnega olja F. & G. Miacola, Trst
- raznih likerjev Franjo Pokory, Zagreb
- zavarovalne zadruga „Croatia“ proti požaru, Zagreb in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo, da se bodem z največjo vneto porudil za točno in solidno postrežbo z odličnim spoštovanjem udani

Peter Gruden & Comp.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica T. kališče Frana Josipa šte. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinije vrste, pecivo za nove maše, govove, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

Agro-Merkur v Ljubljani.

Gradni prostori Janez Frdinova ulica šte. 8.
 Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!** Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo, žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte praviha, cenike, ponujajte svoje pridelke!

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učiteljišče

v najnovejših izdajah

Šolske zvezke in vse druge šolske potrebščine

na drobno in debelo po najnižjih cenah ima v zalogi

Goriška tiskarna A. Gabršček

V GORICI

Trgovski dom, Corso Verdi 24.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ZELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka.)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijsva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 80 vin.

Anker-Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „sidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA pri „slatem levu“ v Pragi

Sabothgasse šte. 5 nova. Dnevno razpošiljanje.

Cene brez konkurence.

GORICA
 le v Gledališki ul. št. 14
+ M. Gal +

Kilni pasovi. — Preveze za život. Elastične nogovice in preveze za bréne žile. Ortopedični aparati in razne priprave za bolnike. Gumijaste čevi in rjuhe. Irigatorji, termometri, raznovrstni klistirji, zračne blazine in vsi gumijasti predmeti. Parfumi, mila, glavniki, ščetke za zobe, ogledala, čevlji za deževno vreme in nepremočljivi dežni plošči.

Bretelle. Bretelle.

POZOR!
 le v Gledališki ulici št. 14.

Ugodna prilika!

Prodaja se pod ugodnimi pogoji dobičkanosno posestvo z lepo hišo, vinogradi, njivami in travniki na prejaznem kraju v Gorici.

Jako pripravno za gostilno.

Natančneje se izve pri g. Peteru Lebanu, št. Peterska ulica v Gorici.

Častite dame!

Ne obotavljate se več in prepričajte se s poskusom, da **PILNAČEK** dela in **LANOL** brani krasno in nežno polt. Ako se umivamo z „LANOL“ ni treba nikakih krem, ki so potrebne pri rabi raznih drugih mil, kajti po svoji sestavi nadomešča popolnoma **LANOL** no kremo. En komad „LANOLA“ prodaja se za 70 vin. Dobiva se v Gorici pri sledečih tvrdkah: T. Oroš, Drobnič in drug, Ivančič & Kurinčič, Fran Novak in na Jesenicah pri gosp. M. Šinkar.

LANOL, Kdor hoče neposredno naročiti, temu se pošlje po sprejetju v naprej nakazanega zneska pol ducata za K 4 50 ali pa 1 ducat za K 8 franko.

Izgotavlja edino

J. PILNAČEK
 Hradec Hráiové, na češkem c. in kr. duorni zalagatelj, stara češka tovarna toaletnega mila, parfumov, cerkevni voščenih in poluvoščenih sveč, navadnih stearinovitih parafinovitih sveč.

Na prodaj imam pod lastno ceno okoli 3500 metrov

ostankov rumburškega platna

prve vrste in brez hil. Platno je beljeno na solcu. Ostanki so najboljše vrste ter primerne za nujne, satnjeje bala. — Družina ostankov znaša od 8 do 14 metrov, meter po 55 vin.

Razpošiljam po povzetju. — In sicer najmanj en zavoj, 5 kr. ki vsebuje 40 mtr. platna. Dalje imam na prodaj

150 tucatov rjuh brez šiva,

ki so po 225 cm dolge in 150 cm široke. — Rjuhe so lepo zarobljene ter popolnoma brez napake, primerne za najlepšo bala. 1 kos stane K 280 vin. Najmanjša pošiljatev je 6 rjuh, in sicer po povzetju.

POZOR! Slabega blaga ne razpošiljam. Ako blago ne ugaja, sem pripravljen vrniti denar. Za trpežnost blaga jamči dober glas mojega p. djetja.

S. Stein, tovarna platna Nachod (češko).

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M.!